

P R A X E M É S O U S T A V Y

/ Die Praxis meines Systems/

Ilustrováno na 109 partiích z mých bojů
s četnými vysvětlujícími články a výklady
a se 132 diagramy

Učebnice praktického šachu

od

A. N I M C O V I Č E

/1897 - 1935/

1 9 2 9

SIEDENTOP & CO. VERLAGS-G.M.B.H.

B e r l i n

P ř e d m l u v a

Moderní mistr nezná žádné tajnosti. Posiční hra je jako každé jiné umění vystavěna na uměleckých tazích a tyto tahy se dají naučit. To je smysl a vnitřní existenční oprávněnost této knihy.

Kniha chce také učit posiční hře: Stratagémy uvedené již v mých dřívějších pracích budou zde plně a důkladně objasněny /rozptýlenými články/ a potom ilustrovány přímo na partiích. A přesto si kniha dovedla zachovat plnou nezávislost na "systému", neboť nikde se nebude předpokládat znalost pravidel systému; kde to bude nutné, budou tato pravidla v krátkosti vysvětlena. Vskutku není tak těžké používat "profylaxe", "překrytí" atd., jednou se mu síme těmto věcem naučit!

Tato kniha má také cenu jako sbírka partií, neboť přináší 100 mých nejlepších partií, i když odhlížíme od her, které již byly uveřejněny v systému a v blokádě, a proto zde chybí.

Ještě několik slov o vnější formě knihy. Pociťovali jsme to jako sebechvalu. Dospěli jsme totiž k názoru, že forma, která "varianta" pocházející z pseudoklasických dob a dnes ještě velmi populární se dá asi hrát právě tak málo jako 3. c7-c5 a jiné varianty /tehdy velebené ve všech toninách/. Sebechvala se dá "hrát" jen v jediném případě, totiž tehdy, když zasloužené uznání se upírá neoprávněně, ve všech ostatních případech je sebechvala nevkusná a demoralisující.

Na rejstřících jsem tentokrát vůbec nešetřil. Mimo podrobný obsah uvádíme ještě seznam partií a seznam zahájení. A protože jsme při rozdělení látky vzali v úvahu jen obsáhlé stratagemy jako centralisaci, zadržování atd., nikoliv však "malé stratagemy" jako "otevřené linie", "7.řadu" atd., pokládali jsme za výhodné uvést i rejstřík malých manévřů. Že tento rejstřík není vyčerpávající, lze bez dalšího osvětlit, nicméně dává čtenáři možnost - jestliže si to přeje - aby mohl studovat podrobněji "prvky" /linie, volné pěšce atd./, které ho blíže zajímají.

Závěrem ještě jedno. Byl bych rád viděl, kdyby každá partie byla opatřena 4 až 5 diagramy pro usnadnění přehrávání nezřídka velmi rozvětvených variant. Avšak tlustá kompendia nejsoudnes v módě /útlé zní heslo/. Proto existuje jediný jistý prostředek, který můžeme čtenáři doporučit: Používejme při přehrávání nějaké partie dvou šachových soupřav/např. jedné obyčejné a druhé zapichovací/, na jedné provádějme text, na druhé analýsu. Je to mnohem

jednodušší, než si myslíme; námaha je malá a neztácejí se často velmi zajímavé varianty.

Věříme, že tím bylo řečeno všechno, a tak můžeme předat knihu veřejnosti.

S r p e n 1 9 2 8

A u t o r

1. kapitola: CENTRALISACE /partie č.1-23 včetně/
 1. Zanedbání centrálních posic/partie č.1-3/
 2. Opomenutí, vzniklá v centru /partie č.4-6/
 3. Vitalita centrálních seskupení/partie č.7-8/
 4. Několik kombinovaných forem centralisace/partie č.9-15/.
 5. Pohyblivá skupina pěsců v centru/partie č.16-17/.....
 6. Vydání pěšcového centra/partie č.18-20/
 7. Centralisace jako deus ex machina/partie č.21-23/
2. kapitola: ZADRŽENÍ a BLOKÁDA /partie č.24-52/
 1. Zadržení osvobozujících pěšcových předsunů/partie č.24-25/
 2. Zadržení centrálních pěsců /partie č.26-28/
 3. Zadržení kvalitativní převahy/partie č.29-30/
 4. Zadržení dvojitých skupin /partie č.31-36/
 5. Z dílny blokády:
 - a/ Blokádovalá síť je hozena
 - b/ Vznik propustnosti se zabrání profylakticky/č.37-48/.
 6. Mé nejnovější pojednání o řetězovém problému. Drážďanská varianta/partie č.49-52/
3. kapitola: PŘEKRYTÍ a JINÉ FORMY PROFYLAXE /č.53-60/
4. kapitola: ISOLOVANÝ DÁMSKÝ PĚŠEC, DVA VISUTÍ PĚŠCE /61-70/
5. kapitola: LAVÍROVÁNÍ PROTI NEPŘÁTELSKÝM SLABINÁM V DANÉ VLASTNÍ VÝHODĚ PROSTORU /partie č.71-77/
6. kapitola: VÁPADY HYPERMODERNÍ STAROU I NOVOU ZEMÍ/78-109/.
 1. K těsi o relativní bezpečnosti pěšcového válce/78-79/..
 2. "Pružné pojednání o zahájeních"/partie č.80-83/
 3. Hra v centru a na křídlech /partie č.84-88/
 4. Malé ale pevné centrum /partie č.89-91/
 5. Nesouměrné pojednání o souměrných variantách/č.92-94/..
 6. Střelec s a bez předsunuté stráže /partie č.95-97/
 7. Slabá pole určité barvy /partie č.98-99/
 8. Vítězný tah "podivných" a "škaradých" tahů /č.100-101/.
 9. Hrdinná obrana /partie č.102-106/
 10. "Kombinace, které dřímou pod tenkou příkrývkou/107-109/

Seznam partií

číslo partie	jméno protivníka	barva protivníka	místo	rok	strana
1.	Ahues	č	Berlin	1928	
2.	Bogoljubov	b	Londýn	1927	
3.	v. Schewe	č	Ostende	1907	
4.	E. Cohn	b	Ostende	1907	
5.	Spielmann	b	Karlovy Vary	1923	
6.	Yates	b	Londýn	1927	
7.	konsultační	b	Oslo	1921	
8.	Löwenfisch	č	Karlovy Vary	1911	
9.	Yates	b	Semmering	1926	
10.	Réti	b	Mariánské Lázně	1925	
11.	Löwenfisch	b	Vilno	1912	
12.	Tartakower	b	Londýn	1927	
13.	Sämisch	b	Berlín	1928	
14.	Aljechin	b	Petrohrad	1913	
15.	Aljechin	č	Semmering	1926	
16.	Romih	č	Londýn	1927	
17.	Grünfeld	b	Kecskemet	1927	
18.	Steiner	č	Niendorf	1927	
19.	Alapin	b	Karlovy Vary	1911	
20.	Aljechin	b	Kecskemet	1927	
21.	Marshall	č	New York	1927	
22.	Vukovic	č	Kecskemet	1927	
23.	Duras	č	San Sebastian	1912	
24.	Breyer	č	Gothenburg	1920	
25.	Tartakower	č	Gothenburg	1920	
26.	Marshall	č	New York	1927	
27.	Sämisch	b	Karlovy Vary	1923	
28.	Buerger	b	Londýn	1927	
29.	Van Vliet	b	Ostende	1907	
30.	Buerger	č	Londýn	1927	
31.	Sämisch	č	Drážďany	1926	
32.	Colle	č	Londýn	1927	
33.	Janovský	b	Petrohrad	1914	
34.	Johner	b	Drážďany	1926	
35.	Vidmar	č	Karlovy Vary	1907	
36.	Marshall	b	New York	1927	
37.	Réti	č	Karlovy Vary	1923	
38.	Ahues	b	Berlín	1927	
39.	Ahues	b	Kecskemet	1927	
40.	Schweinburg	b	Berlín	1927	
41.	Colle	b	Baden	1925	
42.	Hage	b	Arnstadt	1926	
43.	Blumich	b	Vratislav	1926	
44.	v. Holzhausen	b	Drážďany	1926	
45.	Duhm	č	Hannover	1926	
46.	Brinckmann	b	Kolding	1922	
47.	Leonhardt	č	San Sebastian	1912	
48.	Ahues	č	Niendorf	1927	
49.	Vajda	b	Kecskemet	1927	
50.	Kmoch	b	Niendorf	1927	
51.	Brinckmann	b	Niendorf	1927	
52.	Steiner	b	Drážďany	1926	
53.	K. Behting	b	Riga	1910	
54.	Schlechter	b	Karlovy Vary	1907	
55.	Wendel	b	Stockholm	1921	

číslo partie	jméno protivníka	barva protivníka	místo	rok	strana
56.	Yates	b	Londýn	1927	
57.	Morrison	b	Londýn	1927	
58.	Hakansson	č	Kristianstad	1922	
59.	Szekely	č	Kecskemet	1927	
60.	Bogoljubov	b	Petrohrad	1913	
61.	E.Jacobsen	č	Kodaň	1923	
62.	Kudrjavcev	č	Dorpat	1910	
63.	Dr.Krause	b	Brixen koresp.	1924-25	
64.	Janovský	č	Karlovy Vary	1907	
65.	Rubinstein	b	Karlovy Vary	1907	
66.	Vidmar	č	New York	1927	
67.	Tarrasch	b	Hamburk	1910	
68.	Brekke	b	Oslo	1921	
69.	Leonhardt	č	Ostende	1907	
70.	Goldstein	b	Londýn	1927	
71.	Schlage	b	Berlín	1928	
72.	v.Gottschall	b	Hannover	1926	
73.	v.Holzhausen	b	Hannover	1926	
74.	Buerger	č	Londýn	1927	
75.	Dr.Antze	č	Hannover	1926	
76.	Strange Petersen	č	Kodaň	1928	
77.	E.Cohn	b	Karlovy Vary	1911	
78.	Michell	b	Mariánské Lázně	1925	
79.	Werner Nielsen	b	Kodaň	1928	
80.	Vidmar	b	New York	1927	
81.	Przepiorka	b	Kecskemet	1927	
82.	Spielmann	č	New York	1927	
83.	Rubinstein	č	Semmering	1926	
84.	Allan Nilsson	č	Kodaň	1924	
85.	Yates	b	Karlovy Vary	1923	
86.	Gemsoe	č	Kodaň	1928	
87.	Johner	b	Berlín	1928	
88.	Carl Nilsson	b	Eskilstuna	1921	
89.	Capablanca	b	New York	1927	
90.	E.Jacobsen	b	Kodaň	1923	
91.	E.Hansen	b	Kodaň	1928	
92.	Möller	b	Kodaň	1922	
93.	Enoch	b	Berlín	1927	
94.	Marshall	b	New York	1927	
95.	Tartakower	č	Karlovy Vary	1923	
96.	Dalseg atd.	b	Oslo	1922	
97.	Stoltz	b	Berlín	1928	
98.	Mieses	b	Hannover	1926	
99.	Erik Andersen ad.	b	Kodaň	1923	
100.	Aljechin	č	New York	1927	
101.	Gilg	č	Kecskemet	1927	
102.	Brinckmann	b	Berlín	1927	
103.	Leonhardt	b	Berlín	1928	
104.	Brinckmann	b	Kodaň	1924	
105.	Rubinstein	b	Karlovy Vary	1923	
106.	K.Behting	č	Riga	1909	
107.	Dr.Fluss	b	korespondenční	1912-13	
108.	Dr.Krause	č	Kodaň	1924	
109.	Spielmann	b	Stockholm	1920	

Seznam stratagémů

/čísla značí čísla partií/

L i n i e , otevřené s předsunutím anebo bez něho:

1, 2, 3, 9, 10, 12, 14, 21, 28, 34, 43, 53, 68, 73,
76, 81, 84, 90, 93, 99

L i n i e neutralisované: 80, 93

S e d m á ř a d a /2./: 12, 14, 21, 24, 27, 45, 49, 51, 56,
58, 92, 107

Sedmá řada /absolutní/ s volným pěšcem: 12, 32

Sedmá řada /neutralisovaná/: 97

Osmá řada /1./: 25, 45, 51, 78, 84

V o l n ý p ě š e c : 7, 9, 21, 41, 51, 56, 70, 71, 72, 73, 79,
97, 105

Boj proti blokérům: 7, 9, 17, 70, 73, 76

Expanse: 15 /tah 41/, 78, 96

Reservní blokér: 70

P ě š c o v é ř e t ě z c e : 8, 23, 29, 30, 35, 38, 49, 50,
58, 59, 60, 84

V a z b a : 37, 80, 98, 99, 101

Rušení vazby: 2, 44

O d t a Ź n ý š a c h : 1, 27, 70, 75, 78, 83, 93

K r á l v k o n c o v c e : 10, 41, 53, 62, 65, 72, 74, 84,
87, 97

Útěk krále před věčným šachem: 13, 27, 68, 75, 77

C e n t r a l i s a c e : 1 - 23 včetně, dále 71, 78, 81, 83, 92,
102, 104, 105, 106, 108

Chyby v centralisaci: 1 - 6 , 78, 104

Zmeškaný centrální protiútok: 5

Ponechaná centrální konsolidace: 1, 2, 4, 6, 23

P r o ě y l a k t i k a : 13, 15, 20, 21, 24, 25, 32, 33, 36,
38 - 41, 43, 49, 51, 53, 54, 55, 56, 60, 63, 69,
70, 72, 73, 74, 75, 81, 87, 88, 90, 105

Z a d r Ź e n í p o c h o ě u j í c í c h p ě š c ů a p o d . : 19, 23, 67, 70, 74

Zastavení osvobozujících tahů: 24, 25, 35, 48

Blokování: 35, 36, 42, 59, 62, 67, 70, 73

P ř e k r y t í : 20, 44, 57, 58, 59, 60, 62, 102

L a v í r o v á n í : 16, 60, 67, 71 - 78 včetně

O s o l a c e : 61, 62, 63, 64, 72, 76

Isolovaná dvojice pěšců: 62

Dva visící pěšci: 65 - 68 včetně

Dva střelci: 15, 19, 46, 50, 60, 63, 67, 69, 70, 95, 96

Diagonální hlídky: 61, 73, 95, 97

Průlom: 4, 12, 14, 28, 30, 38, 43, 48, 50, 71, 73, 78, 85, 97

Odražený průlom: 4, 54, 102

Výpady: 8, 44, 59, 65

Těžká obrana: 83, 84, 85, 102 - 105 včetně

Slabá pole určité barvy: 20, 46, 49, 50, 59, 62, 72, 81, 86, 88, 91, 98, 99, 100, 105

Opevně a viklavé výstavbě

Malé centrum: 89, 90, 102

Přetížení malého centra: 89

Manévr ve vnitřní linii: 89, 90

Konsolidující zpětný tah: 11, 71, 79, 85, 94, 102

Uspěchaná konsolidace: 96

Viklavá výstavba: 91

Viklavá výstavba zmenšuje vlastní možnosti: 97

Lokalisovaný nepřátelský průraz: 15 /tah 23/

Diversní posíční jemnosti:

Posíční ohmatávání: 17, 18

Zjišťující postup: 96

Vyčkávací tahy: 18, 53, 54, 81, 102, 107

Mezitahy: 59, 74, 108

Šetrná výhrůžná hra: 88

Pozdní/transcendentní/ zásah: 36, 64

Vnitřní roztržka: 6

Reflexní slabina: 90

Mrtvý bod: 86

Co musí znát praktik:

Vrácený přebytek: 1, 10, 105

Zajímavé záchranné pokusy: 41, 50, 51, 86, 94

/Dráždivá remisa: 49/

Mumifikace/balsamování/: 34, 41, 43, 50, 84, 88

"Státní stávka": 100, 105

Koncovka:

dámská: 13, 27, 75

věžová: 7, 21, 22, 23, 32, 33, 37, 50, 53, 61, 73, 84, 97

dáma a věž: 14, 22, 77

věž a střelec proti věži a jezdcí: ~~51, 73, 79, 87~~ 32, 33, 61, 81, 90

věž a jezdec proti věži a jezdcí: 51, 73, 79, 87

věž a jezdec proti věži a pěšci: 68

dva střelci proti střelci a jezdcí: 96

Různobarevní střelci: 25, 36, 50, 72, 96, 99, 105

Střelec proti jezdcí: 41, 62, 64, 65, 67

Jezdec proti pěšcům: 100

pěšcová koncovka: 23, 61, 90, 97

Seznam zahájení

Otevřené hry :

Královský gambit : 53

Skotská : 64, 69

Italská: 107

Španělská: 18, 24, 54

Hanhamova: 19, 48

Polootvřené hry :

Francouzská:

a/ výměnná varianta: 40, 73, 93

b/ 1. e4, e6, 2.d4, d5, 3.Jc3, Sb4, 4.ed : 7, 9, 36, 92, 94, 103

c/ úloha centra: 20

d/ 1.e4, e6, 2.d4, d5, 3.Jc3, Jf6 : 13, 60

e/ 1.e4, e6, 2.d4, d5, 3.e5! : 8, 23, 47, 58, 59

f/ Nepravidelné: 57, 72

Sicilská:

a/ 1.e4, c5, 2.Jf3, Jf6! : 6, 56, 71, 78, 79

b/ 1.e4, c5, 2.Jf3, Jc6 : 44, 52, 101, 105

c/ jiné varianty: 45, 66, 97

Sicilská v útoku: 1.c4, e5 : 10, 31, 98

Karo - Kannova: 5, 11, 63

Namcovičova : 1, e4, Jc6, : 40, 49, 50, 51, 55, 73, 88, 99, 102, 109

Aljechinova : 15

Zavřené hry :

Dámský gambit a hra dámského pěšce:

a/ zastaralá obrana 3. .. c5 : 62, 65, 67

b/ moderní, chybně označovaná jako "ortodoxní": 16, 61, 70

c/ Stonewall: 4

d/ s přestaveným c-pěšcem : 3, 35

e/ s b2-b3 : 29

"Indická":

a/ 1.d4, Jf6, 2.c4, e6, 3.Jc3, Sb4 : 17, 33, 34, 38

b/ 1.d4, Jf6, 2.Jf3, e6, 3.c4, Sb4+ : 80

c/ 1.d4, Jf6, 2.c4, b6 : 27, 32, 81, 87, 90

d/ s Sg5 : 89, 90

e/ 1.d4, e6, 2.Jf3, Jf6, 3.e3, b6, popříp. totéž se zaměněnými barvami : 12, 21, 100

Brémské zahájení /1.c2-c4/ : 1, 2, 28, 37, 74, 91

Holandská : 25, 39, 41, 42, 95, 104, 108

Totéž v útoku : 30, 76, 82, 83

Nepravidelné obrany proti 1.d4 nebo 1.cč : 26, 68, 75

Nepravidelné začátky hry : 43, 84, 85, 86, 96

1. kapitola

C e n t r a l i s a c e

Tím lze dosáhnout v moderní turnajové praxi výborných výsledků. Neboť i když kontrola centrálních polí je asi za všech okolností strategickou nutností, je až dosud velmi málo známá, a tak se nezřídka stává, že i cvičený hráč z centra hladce uteče. My však musíme dávat pozor v každém jednotlivém případě přísně na to, aby každé protivníkově opomenutí v centru bylo také skutečně potrestáno. Opomíjení v centru pramení buď z obvyklé nepozornosti ~~xxxx~~ nad strategickými nutnostmi/tedy -sit venia verbo - ze strategického ~~ž~~ lajdáctví/ nebo z vášnivé touhy po útoku na křídle! V prvním případě si nechá protivník nadvládu v centru ujít, ve druhém nám ji dobrovolně přenechává, aby zkusil své štěstí odvážným postupem na křídle. Útok na křídle má však skutečnou naději na úspěch jen tehdy, je-li centrum uzavřené nebo může být zabráněno průlomem s minimem sil. Jestliže tomu tak není, potom útok zajde na nedostatek ~~sk~~ sil, neboť se dá domyslit, že nelze spojit na jedné straně těžkou útočnou formaci úspěšně na druhé straně s velmi těžkou obrannou formací. Zřetelnou ilustrací toho je partie č.3. Centrální průlom by vedl k úplnému ochromení - skoro bych řekl k demoralisaci - diversních seskupení.

Mechanika centralisování probíhá tak, že /po případném zastavení pohyblivého nepřátelského centra/ provádíme kolem centra stále užší kruhy. V tomto smyslu se radujeme z dobytí každé nepetrné linie nebo úhlopříčky, jen když vede středem šachovnice! Aby se to vůbec podařilo, vyžaduje to umístit v centru několik figur a potom můžeme být s výsledkem centralisace zcela spokojeni. Viz partii 12.

Nakupení ve středu, dosažené ve střední hře, lze využít k ~~sk~~ silnému útoku na křídle, neboť centralisaci nelze samozřejmě chápat jako samoučelnou, ale musí nám sloužit za neracionálnější způsob pro převedení potřebných sil na křídla/srovnej č.8/. Stále platí, že rozumně centralisované postavení je za všech okolností konsolidované.

Ovšem přes všechny výhody není ani centralisované postavení mimo všechna nebezpečí. Např. by mohl protivník přijít na myšlenku odcizit nám centralisované kameny výměnou. V takovém případě se vyplácí zachránit postačující zbytek centralisace do koncovky /partie č.7/. Jiné nebezpečí je v tom, že protivník obětuje jeden vlastní kámen, aby tak prudce rozšířil svou centrální oblast. Uvedené nebezpečí se odráží tak, že se snažíme přizpůsobit se co nej-

více. Někdy se jeví zpětná oběť být velmi vhodnou, aby se rychle využilo některé střední blokovací diagonály /viz č.8/. S uvedenými stručnými poznámkami se prozatím spokojíme, všechno ostatní se objasní samotnými partiemi a předeslanými poznámkami.

1. O p o m e n u t í c e n t r á l n í c h
p o s i c j a k o t y p i c k ý c h
s t á l e s e o p a k u j í c í c h
c h y b . P o j e m c e n t r a l i s o v a n é
l u p y .

Partie 1 - 3 .

V partiích č.1 a 2 se opomíjí centrální oblast bez zjevného důvodu, v partii č.3 se opomíjí, aby se získal útok na křídle; taková strategie může být úspěšná jen při chybné protihře. Srovnajme poznámky na začátku a v partii č.3 .

Centralisovaná lupa se sice pomyslný, ale přece jen účinný nástroj, který dává v každém jednotlivém případě najevo, zda by zamyšlený tah zvýšil nebo naopak zhoršil celkovou centrální účinnost našich kamenů. Kdyby ~~xx~~ byl býval Brinckmann použil této lupy sotva by byl býval v naší berlínské partii 1928 volil po tazích 1.d2-d4, d7-d5, 2.Jf3, e6, 3.Sf4, Jf6, 4.e3, c5, 5.c3 tah Db6, neboť po dalších tazích 6.Db3, Jc6, 7.Jbd2 ukazuje se centralisující tah Sd6 jako nemožný. Nyní měl alespoň pokračovat tahem 7. ~~Sb7~~, dal však přednost decentralisujícímu tahu 7. ... Jh5. Následovala malá, ale účinná trestná výprava: 8.Dxb6, ab, 9.Sc7, c4, 10.Sxb6 a nyní černý soudil, že stáhne ~~střelkaxxx~~ jezdce i za ztrátu tempa, tedy 10. Jf6 /odráží také hrozbu e3-e4/. Na to následovalo 11. Sc7 s výhodou bílého. Bez tahu 7. ... ~~Sb7~~ Jh5 by bývalo bílému chybělo vnitřní oprávnění k lupičskému tahu. Např. 7. ... Se7! /místo Jh5?/, 8.Db6:?,ab, 9.Sc7, c4, 10.Sb6, Jd7 a černý získává útok. Budeme hledat další příležitost, abychom přesvědčili o potřebě naší lupy.

Partie č. 1

Berlín 1928

černý: K.Ahues

1. c2-c4 Jg8-f6
2. Jb1-c3 c7-c6
3. e2-e4 d7-d5
4. e4-e5 d5-d4
5. e5xf6 d4xc3
6. b2xc3 g7xf6

Jasnější bylo v každém případě e7xf6. Jak to jasnější? Ovšem, protože by se potom již nezabýnilo postavení Sd6, 0-0 a Ve8. Toto postavení by však znamenalo centralisaci a tím co největší jistotu proti všem myslitelným překvapením. Zcela jinak se věci vyvíjejí po tahu v textu/6. .. gxf/. Tak jistě získává černý velmi brzy "pyšné" pěšcové centrum, je jen otázka, zda toto centrum má být skutečně na co hrdé. Podívejme se: Pohyblivost je malá, např. 6. .. gf, 7.Jf3, e5, 8.d4, e4?, 9.jh4!, f5, 10.g3 vedle Jg2 a Sf4 s ochrnutím. Ale i "setrvání" ukazuje centrum jako slabé, jak vyplývá z poznámky k 9.tahu.

7. Jg1-f3 c6-c5.

Posičně správnější se zdá e7-e6 s obranným postavením v centru.

8. d2-d4 Jb8-c6
9. Sf1-e2 f6-f5

V úvahu přicházelo e7-e5, aby se zůstalo stát /politika setrvání/. Následovalo by 10.Se3, Da5 /nebo 10. .. b6, 11.0-0 vedle Dd2,Vad1 a bílý tlačí na d-sloupec/, 11.0-0, Dxc3^{12.g3}/12.Vcl, což by jen hnalo dámu zpět do obrany: přes a5 po c7/, 12. .. fe /nebo 12. .. Jxe5, 13.Dd5!/, 13.Jg5, Sf5, 14.Sh5, Sg6, 15.Sxg6, hg, 16.Dd5 a vyhrává. Textový tah je těžkou chybou, která vydává v šanc celé centrum. Poměrně nejlepší se zdá 9. .. Vg8, přesto však zůstává bílý ve výhodě i potom, např. 9. .. Vg8, 10.g3, Sh3, 11.Vb1, Dc7, 12.Da4, Sd7, 13.Dc2 atd.

10. d4+d5 Jc6-a5
11. Jf3-e5

Tím je hra rozhodnuta.

11. Sc8-d7

Nebo 11. .. Sg7, 12.Da4+, Kf8 /12. .. Sd7?, 13.Jxd7!, Sxc3+, 14.Sd2, Sxal, 15.Jf6++, Kf8, 16.Sh6 mat!/, 13.f4, f6, 14.Jf3 s úplnou posiční převahou.

12. Se2-h5 Sf8-g7
13. Je5xf7 Dd8-b6
14. Jf7xh8+ Ke8-f8
15. Jh8-f7

Bílý dostává celý dobytý materiál hladce a lacino zpět, má

mšak obřího jezdce na e6. Tak se stalo. Nedržme se stále tvrdého vlastnictví! Hráť elasticky /= přeměnit nabyté výhody v jiné/, tak zní heslo!

15. Sd7-e8

16. Jf7-g5 Sg7xc3+

17. Kel-fl!

Nikoliv 17.Sd2 pro Sxh5, 18.Dxh5, Sxd2+, 19.Kxd2, Db2+ .

17. Sc3xa1

18. Jg5-e6+ Kf8-g8

19. Sh5xe8 Va8xe8

20. Ddl-h5 Ve8-a8

21. Dh5xf5 Db6-b4

22. g2-g3 Db4xc4+

23. Kf1-g2 Dc4-e2

Černému není pomoci.

24. Scl-d2

Ještě přesnější se zdá 24.Vel!, Dxel, 25.Jg5, Sg7!, 26.Df7+, Kh8, 27. Sb2! a vyhrává.

24. Ja5-c4

Nebo 24. .. Dxd2, 25. Jg5, Sg7, 26. De6+ s dušeným matem.

25. Vhl-el De2xd2

26. Je6xg5 Jc4-d6

Zbytek je prolévání krve, které uvedeme - nejsme milovníky vraždy ani smrtelného úderu - ve zkrácené notaci: 27.Dh7:+, Kf8, 28.De7:+, Kg8, 29.Dh7+, Kf8, 30.Dh6+, Kg8, 31.Dg6+,

Sg7 /ubohý střelče, uhodila Tvá hodina/ ještě máš útěchu, ~~umřeš~~ umřeš doma!/.

32. Dh7+ Kf8

33. Je6+ Ke8

34. Jxg7+ Kd8

35. Je6+ Ke8

36. Ve5 a černý vzdal .

Partie č. 2

Londýn 1927

Bílý: E. Bogoljubov

1. c2-c4 e7-e6

2. Jb1-c3 Jg8-f6

3. e2-e4 c7-c5

4. g2-g3

V úvahu přichází 4.Jf3, Jc6, 5.d4, cd, 6.J:d4, Sb4, 7.Dd3
/pochází od Bogoljubova/.

4. Proti 7.bc vy se nedalo nic namítat, např. 7.bc,
Dxf6, 8.d4 /8..... cd, 9.cd, Sb4+, 10.Sd2, Dd4, 11.Sb4, De4+,
12.Se2, Dhl:, 13.Dd6, Jc6, 14.Sf3 a vyhrává/. Ovšem i textový
tak se dá hrát, neboť černá pěšcová převaha by asi sotva stači-
la k rozvoji!?

4. d7-d5

5. e4-e5 d5-d4

6. e5xf6 d4xc3

7. d2xc3

Proti 7.bc ... viz nahore

7. Dd8xf6!

8. Jgl-f3

Zde bylo nutné uvážit např. Jc6, 9.Je2, e5, 10.O-O vedle f4 .
Textový tah ztěžuje centrální účinek střelcovy úhlopříčky.

8. h7-h6

9. Sf1-g2 Sc8-d7!

10. Jf3-d2!

Tím poněkud napravuje chybu 8.tahu.

10. Sd7-c6

11. Jd2-e4 Df6-g6

12. Dd1-e2 Sf8-e7

Nikoliv f7-f5 pro odpověď Sf3 vedle Jd2 a bod e5 by zůstával tr-
vale oslaben. Vidíme, že problém, který zde má řešit bílý, je
kombinovaný: 1. černá převaha má být zadržena,

2. centrální hegemonie má připadnout bílému.

Tento kombinovaný problém se dá ve skutečnosti řešit jen do jis-
té míry, jen nejpřesnějším využitím pohotových bojových prostřed-
ků.

13. O-O O-O

14. h2-h4!?

Odhaluje centrum! Proč ne 14.f4! Když potom přijde Jd7, bude
pokračovat 15.Sd2, Kh8!, 16.Vael, Jf6, 17.Scl /s výhledem
Je4-d2-f3-e5/. Po obecné výměně zahájené v 17.tahu na e4 (vidí-

me již žádné možnosti, jak uplatnit pěšcovou převahu.

14. f7-f5

15. Je4-d2 Sc6xg2

Vyhýbá se 15. ... Sxh4, 16.Jf3!

16. Kglxg2 Jb8-c6

17. Jd2-f3

s výhledem Sf4.

17. f5-f4

Předsouvá závoru. Následuje ještě poslední konsolidační pokus a potom se bílá hra hroutí.

18. Vf1-e1 Vf8-f6

19. De2-e4 f4xg3

20. f2xg3 Se7-d6

Slabina g3, nedostatečný vývin a otevřené královské postavení - to je příliš dobrého i pro centralisované postavení-. Nyní dovedeme zhodnotit škodu, kterou napáchal tah h4 .

21. g3-g4 Dg6xe4

22. Velxe4 Va8-f8

23. Ve4-e3 Vf6-f4

Méně zkušený čtenář ať zde sleduje "práci" ve sloupci.

24. g4-g5

24.Vxe6, Vxg4+, 25.Kf2, Je5 vede k pohromě.

24. Vf4-g4+

25. Kg2-h1

Nebo 25.Kf2, Je5, 26.Ke2, Vg2+, 27.Kf1, Vg3 se ziskem figury.

25. h5xg5

26. h4xg5 Kg8-f7

27. Jf3-g1

Po 27.g6+ následuje nejlépe Kf6 /nikoliv Ke7 pro Jh2, Vh8, Ve2, Vh4??, Sg5+/.

27. Vf8-h8+

28. Jg1-h3 Kf7-e7!

29. b2-b3 Sd6-f4

Při postavení krále na f7 by se umožnilo spoutání tahem Vf3, a proto tah králem.

30. Ve3-f3 Jc6-e5

31. vzdal

Partie č. 3

Ostende 1907

Černý: v. Scheve

1. Jg1-f3 d7-d5
2. d2-d3 Jb8-c6
3. d3-d4!

Nyní je nepřátelský c-pěšec zastaven jezdcem.

3. e7-e6
- Lepší je Jf6 .

4. e2-e3 Jg8-f6
5. c2-c4 Sf8-e7
6. Jb1-c3 0-0
7. Sc1-d2 Jf6-e4

Správně hráno. Ostatně pozorujme, že by se bývalo sotva zabránilo tomuto vniknutí i tahem 7. Sd3 /místo provedeného Sd2/, např. 7. Sd3, Jb4!, 8. Se2, c5 .

8. Sf1-d3 f7-f5

Ne příliš dobře! Jediným jezdcem na c6 nemůžeme hrát Stonewall. Černý by se měl spokojit s 8. ... Jxd2, 9. Dxd2, Jb4, 10. Se2 , dc, 11. Sxc4, c5 .

9. a2-a3 Se7-f6
10. Dd1-c2 Kg8-h8
11. 0-0 a7-a6

Aby se zabránilo případnému Jb5. Místo toho bylo na čase vzdát se všech stonewallských útočných myšlenek; jednoduchým

11. ... Jxd2, 12. Dxd2, dc, 13. Sxc4, e5, 14. Vad1!, e4! mohl černý ještě stále přibližně vyrovnat /15. Jel, Ve8, 16. f3, f4!/. A proč také ne: tahy jako d3, potom d4, dále a3 nemůžeme přece vybudovat obratem ruky tlakové postavení! a mimoto i černý také něco provedl: Jezdcová diverse mu přinesla dva střelce. Možnost ještě jakési rovnováhy nás nesmí překvapit.

12. Val-cl h7-h6
13. Vf1-d1 g7-g5

Dalo by se hrát jen tehdy, když by bílý nebyl schopen otevřít ~~líniu~~ centrální linii. Při otevřeném centru se zdá útok na křídle bez vyhlídek.

14. Sd2-e1 g5-g4
15. Jf3-~~h3~~ e5!

Až dosud latentní d-sloupec se nyní stane aktivní: viz další poznámku.

15. Sf6xe5

16. d4xd5 Je4-g5

Kdyby přišlo 16. ... Jxe5, následovalo by 17. cd, ed ,
18. Sxe4, fe, 19. Vxd5 atd.

17. Jc3-e2 Dd8-e8

18. Se1-c3 d5xc4

19. Sd3xc4

d-sloupec účinkuje silně: Černý nemůže dospět k žádné vý-
stavbě útoku.

19. Sc8-d7

20. Je2-f4 Va8-d8

21. b2-b4 b7-b5

22. Sc4-b3 Jc6-e7

23. Sc3-d4 c7-c6

24. Dc2-a2 Je7-g6

Když 24. ... Jd5, tak Sxd5, cd, Vc7 atd.

25. Jf4-h5 Jg6-h4

26. Jh5-f6

Porovnejme oboustranná postavení: Bílý má 2 centrální sloupce
2 centrální střelce a jednoho silného jezdce, c6 a e6 a d7 ,
všechno visí. Černý má 2 diversní jezdce a jinak - vůbec nic.
Jaký div, že černý útok, který se nyní inscenuje, je odražen
za strašlivých ztrát pro útočníka.

26. De8-g6

27. Sd4-b6 Jh4-f3+

28. g2xf3 Vf8xf6

29. Sb6xd8 Jg5xf3+

30. Kgl-f1 Vf6-f7

31. Sd8-f6+ Vf7xf6

32. e5xf6 Jf3xh2+

33. Kf1-e1 Jh2-f3+

34. Ke1-e2 Jh2-f5+ f4

35. Vd1xd7 vzdal